

ЭХО

הל

תרגומי השירה הלירית לעברית מרוסית מאת אדולף גומן
Лирическая поэзия в переводе на иврит Адольфа Гомана

Леонид Аронзон

לאוניד ארונזון

СТИХИ

שירים

примечания переводчика

הערות של מתורגמן

adolf.goman@gmail.com

לאוניד ארונזון

(1939-1970)

Троллейбусы уходят в темноту
 По взморью Рижскому, по отмелям
 Сохрани эту ночь у себя на груди
 За голосом твоим, по следу твоему
 Принимаю тебя, сиротство
 Каким теперь порадуешь парадом
 Зоосад
 Баюкайте под сердцем вашу дочь
 Вот человек, идущий на меня
 О, Господи, помилуй мя
 Полдень
 По надберегу, по мосту
 Когда безденежный и пеший
 Клянчали платформы: оставайся!
 Литературоведческие сонеты
 1. И Мышкин по бульвару семенит
 2. Зима. Снежинки всё снуют.
 4. Лицо – реке, о набережных плеск
 Серебряный фонарик, о цветок
 Всё стоять на пути одиноко, как столб
 Всё ломать о слова заострённые манией копья
 Как бой часов размерена жара
 Зов быка, трубный голод гона
 Я, как спора, просплю до весеннего льда
 Хандра ли, радость — всё одно
 Видение Аронзона
 Хорошо гулять по небу
 Всё лицо: лицо – лицо
 Ещё в утренних туманах
 Увы, живу. Мертвецки мёртв.
 Благодарю Тебя за снег
 Несчастно как-то в Петербурге
 Здесь ли я? Но Бог мой рядом
 Уже в спокойном умиленьи

[טרולייבוסים יוצאים לחשך ליל,](#)
[על חוף של ריגה התהלכתי](#)
[שמרי נא את הלילה הזה על חזה.](#)
[בעקבותי. בעקבות קולך,](#)
[יתמותי בשבילי כמו נטל.](#)
[איזה מצעד תמציא כדי לשמח,](#)
[גן החיות](#)
[הנידי את בתך תחת לבך.](#)
[הנה אדם שלעברי הולך,](#)
[רחם עלי. הו אלהים,](#)
[בצהרים](#)
[על החוף. על גשרי הבקעה,](#)
[בחסרון כיס אני פוסע](#)
["השאר!" - רציף בקש עדיו.](#)
[סונטות ספרותיות](#)
 1. נסיה הולך מהר במדרכה, (*)
 2. פתיתי השלג הגואה.
 4. את הפנים – אל הנهر, לשם,
 פנס של כסף, פרח ליל-הדוי,
 לעמד ארכות על השביל כמו אמנה בודדה,
 לרסק את הכל על מלים משחזות בטרופי הכידון,
 כמו צלולי שעון נקצב החום,
 קריאתו של השור. רעב חשק,
 עד לרעננות המנטולית של מרץ
 בין אם שמחה או דכאון -
 החזון של ארנזון
 בשמים קצת טילתי,
 הכל פנים: הפנים – פנים,
 על שפתיך עוד מצליח
 אני כבר מת, עדיו חי.
 הו, על השלג – איזה שי! -
 אתה בפטרבורג חש איזה שהוא צער.
 הנה קרוב אלי אלה,
 אני כבר מתמוגג רגוע

На стене полно теней
Кто вас любил, восторженной, чем я?
В двух шагах за тобою рассвет
Несостоявшаяся поэма
Вступление
Сонеты к «Несостоявшейся поэме»
Боже мой, как всё красиво!
Как хорошо в покинутых местах!

["התקרה כלה כתומה
ומי אהב אותך יותר נלהב ממני?
שחר קם שתי פסיעות אחרי.
ה"פואמה שלא התגשמה"
מבוא
סונטות ל"פואמה שלא התגשמה"
אלהים. יפה כל ערב
יפה היא הסביבה הנטושה!"](#)

על לאוניד ארונזון

Краткая биографическая справка

ליאוניד ארונזון נולד בלנינגרד למשפחה יהודית בשנת 1939; אבא - מהנדס, אמא - רופאה. הוא למד במכון הפדגוגי של לנינגרד. אחר כך הוא עבד כמורה בבית הספר, למחייתו כתב תסריטים לסרטי מדע פופולרי. בתחילת שנות השישים הוא התקשר עם א.ברודסקי, אך לאחר מכן דרכיהם נפרדו. חשיבות רבה לארונזון עצמו ולעבודתו היתה בנישואיו לאהובתו ריטה פורישינסקאיה, שהפכה לעורכו והמבקרו הראשי. על פי הגרסה הרשמית, הוא ירה בעצמו ברובה ציד במהלך טיול במרכז אסיה בשנת 1970. עם זאת, אופי הפגיעה מעיד על תאונה במהלך טיפול רשלני ברובה. כמו רבים מבני גילו, הוא שילב בשיריו אלמנטים מהפואטיקה של פסטרננק, אחמטובה, מנדלשטם, אך עם תשומת לב מיוחדת פיתח את המסורות של חלבניקוב וזבולוצקי. במרכז שירתו של ארונזון ניצבת המניע של גן העדן האבוד, כשמילותיו, בעיקר בשנים האחרונות, הן טרגיות עמוקות ביותר, נושאי המוות והריקנות מופיעים בשיריו בעקשנות רבה. באמצע שנות השישים החל לכתוב פרוזה. במהלך חייו הוא כמעט לא פורסם במקומות הפתוחים. הוא נתפס כאחד ממנהיגי הספרות הלא מצונזרת של לנינגרד, היו שראו בו אלטרנטיבה לברודסקי. הייתה לו השפעה בולטת על בני דורו ועל הדור הבא של המשוררים הרוסים. בשנת 1979 פורסם משיריו כנספח למגזין חשאי ובהמשך הודפס מחדש בירושלים (1985) ובסנט פטרסבורג (1994) עם תוספות. בשנת 1990, יצא לאור הספר "שירים", שחובר על ידי ו. ארל. בשנת 1998 יצא ספר שירים דו-לשוני של לאוניד ארונזון, "מותו של פרפר" (תרגום מקביל לאנגלית). עבודתו של ארונזון מיוצגת כיום בצורה המלאה ביותר ב"אוסף היצירות" (2006) על שני הכרכים. בשנת 2009 התפרסמה המהדורה הראשונה בשפה הגרמנית משיריו של ארונזון. הספר עורר עניין רב ודובר במרבית העיתונים החשובים ביותר במרחב דוברי הגרמנית. אפשר לומר שב-2009 הוכר ליאוניד ארונזון, שהיה כמעט לא מוכר בארצות השפה הגרמנית, כאחד המשוררים המצטיינים של המאה העשרים.

מתוך ה"וויקיפדיה"

(הציטוטים על המשורר למטה, על הדף האחרון)

* * *

Троллейбусы уходят в темноту,
дрожат дворцы, опущенные в воду,
и прирастают крыльями ко льду
по-птичьему раскинутые своды.

Опять ты здесь, безумец и летун,
опять за ночь ты платишь чистоганом,
и, словно мышь, накрытая стаканом,
ты мечешься на каменном мосту.

Всё – лже-любовь: мгновенности реки,
твои глаза, закрытые ладонью,
и всплеск твоей опущенной руки.

Нас всё равно когда-нибудь догонят.
Нас приведут и спросят в темноту:
зачем в ту ночь стояли на мосту?

1959 (1960?)

* * *

По взморью Рижскому, по отмелям,
ступал по топкому песку,
у берегов качался с лодками,
пустыми лодками искусств,

а после шёл, сандали прыгали,
на пояс вдетые цепочкой,
когда мы встретились под Ригою
как будто бы на ставке очной,

без изумления любовников,
оцепенения при встрече,

* * *

טְרוֹלֵיבּוּסִים יוֹצְאִים לְחֹשֶׁךְ לַיִל,
וְהָאֲרָמוֹן רוֹעֵד טְבוּל בְּמַיִם,
קִשְׁתוֹת כְּמוֹ צִפְרִים פּוֹנוֹת אֶל עַל,
אֲבָל לְקֶרֶחַ מְקִפִּיאוֹת כְּנָפִים.

אֲתָה שׁוֹב כָּאֵן, דָּל שִׁכְלִי, קָל נוֹצָה,
שׁוֹב מְשַׁלֵּם עֲבוּר הַלַּיִל בִּיקָר,
וְכֵמוֹ עֶכְבֵּר שִׁבְתוֹךָ כּוֹס נִמְצָא
עַל גֶּשֶׁר אָבֵן מִתְרוֹצֵץ עַד בִּיקָר.

כָּל אֶהֱבָה הוּא שִׁקְרִי: רָגְעִי נָהָר
וְגַם עֵינֶיךָ בְּיָדִי עַד מָצַח,
יָדְךָ בְּתוֹךְ הַזֶּרֶם הַנִּמְהָר.

אִי-פָעַם יִתְפָּסוּ אוֹתְנוּ, בְּטֶח,
יִבְלִי, יִשְׁאַל: לָמָּה בְּכָל־
עֲמִידָתָם עַל הַגֶּשֶׁר אִזְּ בְּלִיל?

1959 (?1960)

* * *

עַל חוֹף שֶׁל רִיגָה הַתְּהַלְכָתִי
בְּחוּל בְּצִי, בְּשִׁרְטוֹנוֹת,
עִם הַסִּירוֹת בְּמַיִם נָדְתִי,
סִירוֹת אוֹמְנוּיֹת רִיקוֹת,

קָפְצוּ הַסַּנְדָּלִים כָּל רָגַע,
קִשּׁוּרִים לִמְתֵּן בְּשִׁרְשֻׁרָת,
כְּאֶשֶׁר נִפְגְּשׁנוּ לִיד רִיגָה
כְּאֵלּוּ בְּעַמּוֹת סוֹקְרָת,

לֹא כְּמוֹ מְאֵהֲבִים – בְּלִי הֶלֶם
וּבְלִי קִפְיָאָה; גִּגּוֹן הָאֶסֶם

сарая ветошная кровля
дождём играла: чёт и нечет,

и мы слонялись по сараю,
гадая: знаешь или нет,
и наша жизнь, уже вторая,
казалась лишнею вдвойне,

а море волны не докатывало,
и был фонарь похож на куст,
и наша жизнь была лишь платою
за эту комнату искусств.

1959

* * *

Сохрани эту ночь у себя на груди,
в зимней комнате ёжась, ступая, как в воду,
ты вся — шелест реки,
вся — шуршание льдин,
вся — мой сдавленный возглас и воздух.

Зимний вечер и ветер. Стучат фонари,
как по стёклам замёрзшие пальцы,
это — всё наизусть,
это — всё зазубри
и безграмотной снова останься.

Снова тени в реке, слабый шелест реки,
где у кромки ломаются льдины,
ты — рождение льдин,
ты — некрикнутый крик,
о река, как полёт лебединый.

Сохрани эту ночь, этот север и лёд,

עשוי מסמרטוטים וגלם
ב"זוג – לא זוג" שחק בגשם,

והסתובבנו שם בינתיים,
תוהים: האם ידוע כבר,
ומיותר נראה כפלים,
מה שחיינו בעבר,

גלים לא התקרבו אלינו,
פנס היה כמו עץ עבות,
כשכר דירה היו חיינו
על חדר האומנויות.

1959

* * *

שמרי נא את הלילה הזה על חזה.
בחדרי החרפי, כמו למים צועדת,
את – כמו רחש נהר,
כמו אושת קרח רה, -
אירי, קריאתי הרועדת.

ערב חרף ורוח. דופקים פנסים
כמין אצבע - קפואה ורסטט.
וכל זה בעל פה,
וכל זה שנני
והי שוב כמוי אנאלפביתית.

שוב צללים בנהר ורשרוש הזרימה,
שבה קרח נשבר אל המים.
את - לידת הקרחון,
זעקה לא קרואה,
הו נהר, כמו ברבור בשמים.

אז שמרי את הליל, קרח צח וצפון,

ударя в ладони, как в танце,
ты вся — выкрик реки, голубой разворот
среди белого чуда пространства.

1959

* * *

За голосом твоим, по следу твоему,
за голосом, как за предназначеньем,
вдоль фонарей. Там улица в дыму
холодного и тихого свеченья.

Вот лестница! Укройся здесь. В словах.
Ступая на разорванные плиты,
ты — узница, ты — требуешь защиты,
но ты мертва, и тень твоя мертва.

Тянулась ночь. Так тянут за собой.
Куда-нибудь. Так вытянуты ливни.
Как хороша ты, господи, как дивна!

Вот дым качает месяц голубой.
Изломан март, и тянется трава,
где улица, как тень твоя, мертва.

1959

* * *

*Как бедный шут о злом своем уродстве,
я повествую о своем сиротстве.*

Марина Цветаева

Принимаю тебя, сиротство,
как разлуку, разрыв, обиду,

מְרַקֶדֶת בְּקָצֶב, נִדְמָה לִי -
אֶת כְּתֻכָּלֶת נְהָר, זְרִימָתוֹ וּסְאוֹן
בְּחִלּוֹ הַלֵּבָן כָּלּוֹ פָּלֵא.

1959

* * *

בְּעֻקְבוֹתֶיהָ, בְּעֻקְבוֹת קוֹלָהּ,
בְּעֻקְבוֹת הַיְעוּד הַלֹּא יְדוּעַ,
לְאֶרֶץ פְּנִסִי רְחוּב אֲנִי הוֹלֶה
בְּזֹהָר קָר שֶׁקֶט כָּלִי שִׁקוּעַ.

הִנֵּה מִסְתּוֹר לָךְ: גֶּרֶם מְדֻרְגּוֹת,
מַלִּים. וְאֶת אוֹתָן דּוֹרְכֶת.
אֶת אֲסִירָהּ, אֶת הַגָּנָה דּוֹרְשֶׁת,
אֶת אֶת כָּבֵד מֵתָהּ, וְצִלָּהּ גַּם מֵת.

הַלֵּיל נִמְשָׁה. וְגַם לִמְשָׁה יָכוֹל.
לְאֵן? כֶּךָ קֶשֶׁת הַמָּטָר נִמְתַּחֶת.
הוּא אֱלֹהִים, כִּמְהָ יָפָה וְנִפְלְאָה אֶת!

עֵשֶׂן מִנִּיד אֶת הַיָּרֵחַ הַכָּחֵל.
מְרִץ מִמְשָׁה שְׁבוּר, הַדָּשָׁא גַּם נִמְתַּח
בְּרְחוּב, שְׁמֵת מִזְמָן כְּמוֹ צֵל שֶׁלָּהּ.

1959

* * *

*וכמו ליצן עני על כיעורו גונח,
על יתמותי אני כאן מספר לך.*
מרינה צבטייבה

יְתֻמוּתִי בְּשִׁבְלִי כְּמוֹ נָטֵל,
כְּמוֹ עֲלֻבוֹן, כְּמוֹ פְּרִדָּה וּפְעֵר,

Принимаю тебя, сиротство,
как таскают уроды де Костера
на высоком горбу планиду.

Принимаю, как сбор от сборищ,
а дороги легли распятьем,
где утраты одни да горечь,
там высокая в мире паперть.
Там высокие в мире души
расточают себя, как данью,
принимая свой хлеб насущный
наравне с вековой рванью.

Плащ поэта – подобье рубища,
о стихи, о моё подобье,
для нетленного мира любящих
одарю себя нелюбовью,
как дорогой, горбом и папертью,
как потерей того, с чем сросся,
предаю себя, как анафеме,
неприкаянному сиротству.

1960

* * *

Каким теперь порадуешь парадом,
в какую даль потянется стопа,
проговорись, какой ещё утратой
ошеломишь, весёлая судьба,

скажи, каким расподобленьем истин
заполнится мой промысел ночной,
когда уже стоят у букинистов

אָקבֿל אַתַּ יְתִמּוּתִי כְּמוֹ נָטֵל,
כְּמוֹ אָצֵל דֶּה-קֹּסְטֶר הַמִּפְלָצֶת *
עַל גְּבִנֶת גְּבֵהָ אֶת הַצֶּעֶר.

כְּמוֹ נִדְבַת אֶסְפָּסוּף בְּזַעַם,
וְהַדֶּרֶךְ מִנַּחַת נִצְלָבֶת,
אֲבָדוֹת בֶּה בְּלִבָּד, מֵר טַעַם,
כְּנִסְיָה עִם מִרְפָּסֶת נִשְׁגָּבֶת.
נִשְׁמוֹת נִשְׁגָּבוֹת בְּנַחַת
מוֹצִיָּאִים אֶת עֶצְמָן - מִס צָנוּעַ,
מְקַבְּלִים לְחֵם-חֹזֶק בְּיַחַד
עִם לְבוּשׁ שְׁלֹעַד קְרוּעַ.

הוּא לְבוּשׁ מְשׁוֹרֵר קְרוּעַ,
הוּא שִׁירִי, הוּא כְּפִילִי מְלֵאִי לֶהֱב,
לְעוֹלָם אֶהֱב בְּלִתי שְׁקוּעַ
אֲחֵן אֶת עֶצְמִי בְּלֹא-אֶהֱב,
כְּמוֹ בְּמוֹם, בְּמִרְפָּסֶת וְדֶרֶךְ,
בְּאַבְדֵּן הַזֶּה נִדְבָקֶת,
מֵעֲמִיד אֶת עֶצְמִי כְּמוֹ לְחֶרֶם
לְיִתְמוּת שְׁלִי חֲסֹרֶת שְׁקֹט.

(* הרמז הוא ל"מעשה טיל אולנשפיגל" של שרל דה-קוסטר

1960

* * *

אֵיזָה מַצֵּעַד תִּמְצִיא כְּדִי לְשִׁמְחָה,
לְאֵיזָה צֵד תִּמְשֹׁךְ עוֹד אֶת רִגְלִי?
הַגֵּד, אֵיזָה אֲבָדֵן אֶתָּה רוֹקֵם,
גּוֹרֵל עֲלִיז, כְּדִי לְהִמָּם אוֹתִי?

בְּאֵיזוֹ אֲמִיתָה, בְּאֵיזָה תֹאֵר
עוֹד יִתְמַלֵּא עֲצָלִי שְׂרָעָף לִילִי,
כְּשִׁבּוּקֵי נִיֶּסְטִים בְּחִנוּת מוֹכְרִים כָּבֵר

мои слова, не сказанные мной.

Гони меня свидетеля разлада
реальности и вымыслов легенд,
покорного служителя распада
на мужество и ясный сантимент,

и надели сомнением пророчеств,
гони за славой, отданной другим,
сведи меня с толпою одиночеств
и поделись пророчеством моим.

1960

Зоосад

Я сад люблю, где чёрные деревья
сближеньем веток, дальностью стволов,
меня приемлют и в залог доверья
моё благословляют ремесло.

Но сад другой, уже с другой судьбою
без тишины стволов и воздуха ветвей
меня зовёт своей животной болью
печальный сад, собрание зверей.

Салют вам, звери: птицы и верблюды,
зачем вам бег, паденье и полёт,
когда мой человеческий рассудок,
вам верное спокойствие даёт?

Грызите мясо скучное и бейте
железо вертикальное клетей,
когда на вас внимательные дети
глядят глазами завтрашних людей.

דְּבַרִי שְׁעוּד לְרֹאשׁ לֹא בָאוּ לִי.

הָאֵץ אוֹתִי – מוֹג־לֵב, עַד לֹא־סֶדֶר
בֵּין אֲגָדוֹת לְמִצִּיאוֹת, אוֹתִי,
הַמְּשַׁרֵּת אֶת הַשְּׁקִיעָה, לְעֶבֶר
עוֹז, רֹחַב־לֵב וְרֶגֶשׁ אֲמִיתִי,

וְהַעֲנֵק סֶפֶק נְבִיא אִירוֹנִי,
שְׁלַח אַחֲרֵי תְהִילָה שֶׁל אַחֲרִים,
לְקַהֲלִי בְּדִידוֹת גַּם הוֹבִילֵנִי
שֶׁתֵּף בְּנִבּוּאָה שְׁלֵף, רַחִים.

1960

גן החיות

אֲנִי אוֹהֵב גִּנִּי עֲצִים שְׁחוּרִים וְרִים
שֶׁל עֲנָפִים צְפּוּפִים, גִּזְעִים שְׁנִבְדָּלִים,
הֵם מְקַבְּלִים אוֹתִי, אֲנִי לָהֶם מְבֹטֵחַ
אֲמֹן, וְעַל סִמְךָ זֶה אוֹתִי הֵם מְבָרְכִים.

אָבֵל יֵשׁ גֵּן אַחֵר, גּוֹרֵל שְׁלוֹ בְּרוּטָלִי.
שֵׁם אֵין שְׁתִּיקָת גִּזְעִים, בֵּין עֲנָפִים אֲוִיר,
וְהוּא קוֹרֵא לִי בְּמִכְאוֹב שְׁלוֹ וְחֹלִי -
הֵגֶן כָּלֹ עֲצוּב, חֵיזֵת בְּכִלּוּב זַעִיר.

חֵיזֵת - גִּמֵּל, צִפּוֹר - אֲנִי לָכֶם מַצְדִּיעַ!
לָמָּה אַתֶּם צְרִיכִים לְרוּץ, לִפְלֹ, לְעוֹף,
כְּאִשֶּׁר מוֹחַ אֲנוֹשִׁי אַתֶּכֶם מִשְׁבִּיעַ,
נֹתֵן אֶת הַמְּרָגוּעַ הַמְּבֹטָח לַגּוֹף?

אֲזַכְרֶםּוּ בְּשֶׁר לְקוֹחַ מִיְדִינוּ,
הִכּוּ בְּעֵמוּדֵי כְּלוּבְכֶם מִתּוֹךְ תִּגָּר,
כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים בְּקֶשֶׁב עֲלֵיכֶם יְלִדֵינוּ,
וְעֵינֵיהֶם – עֵינֵי אֲנוֹשׁ שֶׁל יוֹם מִחֵר.

И вы тревожьте их воображение
тоской степей и холодом высот,
а мозг детей – весёлое брожение –
их в странствия, волнуясь, поведёт,

а город будет гнать автомобили
и замыкать просторы площадей,
и ваши лапы, туловища, крылья
встревожат память дальнюю людей

среди домов, сужающих высоты,
как разумом придуманный балласт,
животные, лишённые свободы,
вы – лучшая символика пространств,

и нас уже зовёт шестое чувство,
как вас гнетёт привычная печаль,
салют вам, звери, мудрое кощунство
нам дарит мира вырванную даль.

1960

* * *

Э.Н.

Баюкайте под сердцем вашу дочь,
придумывайте царственное имя,
когда во мне, как очередью, ночь
всё тянется каналами глухими.

Мне Вас любить, искать Вас наугад,
и новую приветствовать утрату,
на каждый след Ваш листья прилетят
и припадут к пустому отпечатку,

אתם מעוררים את דמיונם, זורע
כמיהה לערבות, לקור גבהים, לרז,
ומוח ילדים, אשר תוסס, כמה
נפעם להובילם למסעים אי-אז.

העיר תמריץ עדר מכוניות בינתיים,
תסגר שטחים פתוחים בעקשנות
וכפות רגליכם, גופים, זנבות, כנפים
יעוררו זכרון עבר של אנושות.

בין הבתים המנמיכם גבהים, שמוח
של בני-אדם המציא כחמר לאזון,
אתם, אשר נשללתם מחרות בכות,
אתם - הסמל לחלל, שהוא נכון.

וחוש ששי קורא לנו לקרב, למרי,
כמו שהעצב מדכא אתכם כלם.
אני לכם מצדיע, מעשה ברברי
נותן לנו מרחק חטוף של העולם.

1960

* * *

א.נ.

הנידי את בתך תחת לברי,
והמציאי לה שם יפה של שגב,
כשבי כמו תור ארץ הליל הולך
בערוצים הנדחים, בלי הרף.

פורי הוא לאהב אותך, לתעות
ולברך כל אבדה בדרך,
יעופו העלים אל הטביעות
של עקבותיך, שריקים לארץ.

И станет ночь бряцанием садов.
Душа, устав от шёпота и версий,
легко уснёт, ворочаясь под сердцем.

Но буду я, как ранее готов
опять любить, искать Вас наугад,
ложась, как ветвь, на острие оград.

1960

* * *

Вот человек, идущий на меня,
я делаюсь короче, я меняюсь,
я им задавлен, оглушен, я смят,
я поражен, я просто невменяем,

о, что задумал этот великан,
когда в музеях сумрачных шедевры
обнажены и мерзнут и векам,
как проститутки, взматывают нервы,

а за оградами шевелятся сады,
и портики тяжёлые на спинах
литых гигантов, и кругом следы
изящества и хрипов лошадиных.

как непонятен гений и талант,
живёт он в нас или живёт помимо,
как в яблоке, разбитом пополам,
живут сады, как будто в спячке зимней,

всё знать вокруг и ничего не мочь,
входить творцом и уходить вандалом,
но будь во мне, дурачь меня, морочь,
предчувствие великого начала,

וַיִּהְיֶה הַלַּיִל צִלְצוּל הַגֶּן.
נִפְשִׁי, מִלַּחַשׁ גִּרְסָאוֹת שׁוֹקֶכֶת,
עוֹד תִּרְדָּם, בְּקֶרֶב מִתְהַפֶּכֶת.

אָבֵל אֶהְיֶה כְּמוֹ בְּעֶבֶר מוֹכֵן
שׁוֹב לְאַהֲבָה אוֹתָהּ, לְתַעוֹת עוֹר,
לְשֹׁכֵב כְּמוֹ שׁוֹךְ עַל חֵד שֶׁל הַגָּדֵר.

1960

* * *

הִנֵּה אָדָם שֶׁלְעֶבְרִי הוֹלֵךְ,
אֲנִי פּוֹחֵת, גּוֹפִי כָּבֵד מִתְבַּקֵּעַ,
הוּא מְהֵמֵם אוֹתִי, דּוֹרֵס, מוֹעֵךְ,
אֲנִי בִלְתִּי נְשָׁפִי, מִזְדַּעְזַע.

מֶה הָעֵנֶק הַזֶּה הִגָּה, רָצָה,
כְּשֶׁעֲרָמִים פִּסְלֵי מוֹפֵת בְּחֹרֶף
בְּמוֹזֵיאֹן קוֹפְאִים וְכְמוֹ פְּרוּצָה
מֵעֶצְבָּנִים מְאוֹת שָׁנִים בְּלִי הֶרֶף.

וְרַחֲשׁ הַגִּנִּים מֵעֶבֶר לַגְּדֵרוֹת
וְכִרְכָּבִים כְּבִדִּים עַל הַכְּתָפִים
שֶׁל עֲנֻקֵי בִרְזָל, וְעֵקְבוֹת
הַדּוֹר, סוּסִים, חֲרוֹחַר מִנְחִירִים.

כִּמָּה כָּל כְּשָׁרוֹן בִּלְתִּי נִתְפָּס:
הוּא גֵר בְּנוֹ אוֹ אִי-נֶשֶׁם בְּשָׂמִים?
כְּמוֹ הַגִּנִּים חַיִּים שְׁנֵת-חֹרֶף הֵס,
בְּתוֹךְ תַּפּוּחַ, הַשְּׁבוֹר לְשָׁנִים,

הַכֹּל לְדַעַת, אֶךְ לֹא לַעֲשׂוֹת,
לְבוֹא יוֹצֵר וְכְמוֹ וְנֹדֵל לְלָקֵת.
הִ"י בִּי, אֲנֹא נְשִׁטִּי אוֹתִי קִשׁוֹת,
תְּחִוִּשֵׁת הַהִתְחַלָּה הַמְּבֻרָחֵת!

и вдруг я вырос, кончился мираж,
гигант шатнулся, выдохся, отхлынул,
остался мир, балдеющий, как пляж,
и всевозможный, как осенний рынок,

теперь иду спокойный человек,
несу свой торс, пальто несу и шляпу,
моя нога вытаптывает снег,
и облака игрушечные виснут.

1960

* * *

О, Господи, помилуй мя
на переулках безымянных,
где ливни глухо семят
по тротуарам деревянным,
где по бульжным мостовым,
по их мозаике, по лужам,
моей касаясь головы,
стремительные тени кружат.
и в отраженьях бытия
потусторонняя реальность,
и этой ночи театральность
превыше, Господи, меня.

1961

Полдень

Мгновенные шары скакалки
я наблюдал из тихой тени.
Передо мной резвились дети,
но в бытие их не вникал я.

פְּתָאוֹם גְּדִלְתִּי, תַּעֲתוּעַ פָּג,
וְהֶעֱנַק דָּעָה, זָרֵם שׁוֹקֵעַ,
נִשְׁאַר עוֹלָם, כָּלֹּ רֶק עֵנֶג, חֶג,
כְּמוֹ שׁוֹק סִתּוֹי הַמּוֹן דְּבָרִים שׁוֹפֵעַ.

עֲכָשׁוּ אֲנִי אָדָם רְגוּעַ, רָה,
נוֹשֵׂא אֶת גְּזָרְתִּי, מַעִיל וְכָבֵעַ,
אֲנִי רוֹמֵס בְּרֶגֶל שְׁלֵג צַח,
כְּשֶׁעֲנִי צַעֲצוּעִים בְּגִבָּה.

1960

* * *

רַחֵם עָלַי, הוּ אֱלֹהִים,
בְּסִמְטוֹת חֶסְרֵי שֵׁם אֵלָה
בְּהֵן גִּשְׁמִים שׁוֹטְפִים יוֹרְדִים
עַל מִדְרָכוֹת הָעֵץ בְּלִי הֶרֶף.
מַעַל רְצוּף הֶרְחוּבוֹת,
פְּסִיפֹס שֶׁל שְׁלּוּלִיּוֹת וְאַבֵּן
נוֹגְעִים בְּרֹאשׁ שְׁלִי כְּמַעַט
צִלִּים זְרִיזִים, חֲגִים בְּעֶרֶב.
הַשְׁתַּקְפוֹתָיו שֶׁל הַהוּי
כְּמִצִּיאוֹת תֵּבֵל אַחֶרֶת,
הִיא בְּשַׁעַת הַמֶּאֱחָרֶת
גְּדוֹלָה מִמֶּנִּי, אֲדֹנִי.

1961

בצהרים

מִצַּל עַל חֶבֶל הַתְּבוֹנָנְתִּי
שְׂיִלְדִים קוֹפְצִים הִנִּיעוּ.
בְּחִיָּהֶם לֹא הִתְעַנֵּנְתִּי,
הַפְּרָחִים לִי לֹא הִפְרִיעוּ.

Я созерцал, я зрил и только.
 День как разломленный на дольки
 тяжёлокожий апельсин
 прохладой оживлял без сил
 сидящих вдоль кустов старух.
 Кружился тополинный пух.
 Грудь девочки была плоска,
 на ней два матовых соска,
 как колпачки лепились к коже
 хотелось сделаться моложе,
 но солнцепёк, покой и розы
 склоняли к неподвижным позам,
 в квадрате с выжженным песком
 копался флегматичный мальчик
 и, обратясь ко мне лицом,
 в него воткнул свой жирный пальчик.
 Таким же отделясь квадратом,
 в Сахаре сохнул Авиатор.
 Скрипели вдоль аллей протезы
 и, незаметно розу срезав,
 пока сопливый мир детей
 ревел от полноты творенья
 я уходил в пробел деревьев
 в собрание неподвижных тел.

1961

* * *

По надберегу, по мосту, по
 всей душе, излинованной ливнем,
 пробивается ветер в упор
 к одичавшему за ночь заливу.

ראיתי בלי לראות ותו לא.
 היום שלפְרוּסוֹת כָּאֵלוֹ
 פְרוּס כְּמִין תַּפּוּז כָּבֵד עוֹר
 נֶשֶׁף קְרִירוֹת, הִצִּיל מֵאוֹר
 אֶת הַזְּקֵנוֹת בְּצֵל שְׁדָרוֹת.
 חָג בְּאֹוִיר פּוֹךְ צִפְצָפוֹת.
 יִשְׁבֶּה יְלֵדָה - חֲזָה שְׁטוּחַ
 וְנִשְׁתִּי פְטָמוֹת צְמוּדוֹת לְלוּחַ
 דְּבָקוֹ לְעוֹר כְּמוֹ כְּסוּיִים.
 לַהֲיוֹת צֶעִיר יוֹתֵר נְעִים...
 אֶךְ שׁוֹשְׁבִים וּמְנוּחָה
 דָּרָשוּ לֹא תְנוּעָה תְנוּחָה.
 וּבְרִבּוּעַ חוֹל חֲרוּךְ
 חָפַר עָרוּץ יְלֵדוֹן פְּלִגְמָטִי,
 פָּנָה אֵלַי פָּנָיו בְּרוּךְ,
 זָרַק חוֹל בְּמַחְוֶה אִפְטִי.
 כֹּה בִסְהִרָה בְּרִבּוּעַ
 גָּסֵס טִיס בְּחוֹל תִּקְוָע. (*)
 הַתּוֹתְבוֹת חָרְקוּ בְּדֶרֶךְ,
 חֲתַכְתִּי בַחֲשָׁאִי לִי פָּרַח,
 וּכְשֶׁעוֹלָם תְּנוּעָה וְחֶשֶׁק
 שָׁאֵג מִמָּלֵא שְׁמַחַת הָעֶסֶק,
 נִכְנָסְתִּי לְפָרוֹזְדוֹר עֲצִים,
 לְאַסֹּף שֶׁל גּוֹפִים עוֹמְדִים.

(*) הרמז כנראה לסופר צרפתי אנטואן דה סנט-אכזופרי

1961

* * *

על החוף, על גִּשְׁרֵי הַבִּקְעָה,
 על נִפְשֵׁי שְׁמֶטֶר שֵׁם קוִיִּם לָהּ,
 עָפָה רוּחַ עֲזָה, מַפְצִיעָה:
 הַמִּפְרָץ הַתְּפֹרָא בִּשְׁעוֹת לֵילָה.

А под тучами мчат облака,
за блестящие шпильи цепляясь,
и открытая настежь река
шевелит, как шаманит, цепями.

По мостам, вдоль перил, о душа,
цепеней под дурной непогодой,
и, как ведьма, во мне замешай
эту ночь, этот север и воду.

В этих выплесках женственность та,
что ещё доведет до убийства,
и в печальном граале балтийском
вдруг откроется как пустота.

1961

* * *

Когда безденежный и пеший
бегу по улицам один,
осенней площадью помешан,
осенним холодом гоним,

и всадник мечется по следу
на чудно вылитом коне,
стихи случайные, как беды,
они всего верней во мне.

Но так недолог я над миром,
когда с утра скользит река,
когда последнее мерило
к лицу прижатая рука,

когда стою, и мир развернут,
скользит река, и под мостом

עֲרַמַת עֲנָנִים - הָאוֹרְחָה
בְּצָרִיחִים נֶאֱחָזֶת, עוֹבֶרֶת,
הַנֶּהָר הַחֲשׂוֹף לָרוֹחָה
כְּמוֹ שְׁאֵמָן מִתְעַסֵּק בְּשִׁרְשֶׁרֶת.

נִשְׁמָתִי, בְּגִשְׁרִים הִתְעַכְּבִי,
הַתֵּאֲבָנִי מִקְדָּרוֹת הַשָּׁמַיִם,
וְכֵמוֹ מְכַשְׁפָּה, לוֹשִׁי בִּי
אֶת הַלֵּיל, הַצֶּפֶן וְהַמַּיִם.

יֵשׁ אֵיזוֹ נְשִׁיוֹת כָּאֵן בְּגֵל
הַתּוֹבִיל הַיָּא לְרֹצֵחַ, - נִבְהֵלֶתִי, -
אוֹ בְּתוֹךְ כּוֹס הַעֶצֶב הַבִּלְטִי
עוֹד פְּתָאוֹם תִּפְתַּח כְּמוֹ חֵלֶל.

1961

* * *

בַּחֲסָרוֹן כִּיס אֲנִי פּוֹסֵעַ
וְרֹץ, אָדָם בּוֹדֵד, בְּרַחוּב,
מִפְּכוֹת סִתּוֹ מִשְׁתַּגֵּעַ,
בְּקוֹר סִתּוֹ נִרְדָּף בְּלִי סוֹף,

בְּעִקְבוֹתַי - פָּרַשׁ בְּלִי רִתֵּעַ
עַל סוֹס הַבְּרוֹנְזָה לְהַפְלִיא, (*)
שִׁירִים, כְּמוֹ מְצוּקוֹת לְפִתֵּעַ,
אֲמַתִּיִּים הֵם בְּלִבִּי.

חַיִּי קִצְרִים, עוֹד רָגַע – בָּהוּ,
כְּשֶׁלְּנֶהָר אֵין סִפּוֹר שָׁנִים,
כְּשֶׁהַמֶּדֶד הָאֲחֵרוֹן הוּא
יְדֵי נִצְמָדֶת לַפָּנִים,

אֲנִי עוֹמֵד כָּאֵן, חַי בִּינְתִים,
אֶךְ עַל הַגָּשֶׁר רַק עוֹלָה, -

плыву, раскачиваясь мёртвый,
на воду сорванным листом,

но счастье всё-таки страшнее
среди друзей, в тени жены.
Беги тех радостей, Евгений,
мы перебьёмся до весны!

1961

* * *

Ruke

Клянчали платформы: оставайся!
Поезда захлёбывались в такте,
и слова, и поручни, и пальцы,
как театр вечером в антракте.

Твоя нежность, словно ты с испуга,
твоя лёгкость, словно ты с балета,
свои плечи, волосы и губы,
ты дарила ликованием лета.

Рассыпались по стеклу дождины,
наливаясь, ночь текла за город,
тени липли, корчась на заборах.

И фонарь, как будто что-то кинул,
узловатый, долгий и невинный,
всё следил в маслящеся море.

1958

Литературоведческие сонеты

רוֹאָה: אָני צף מֵת בְּמַיִם,
כְּמוֹ צף, מְצַהֵב בְּסִתּוֹ, עָלֶה.

יוֹתֵר רַע אֲשֶׁר (אֵיזָה פֶּלֶא!)
בְּצֵל אִשָּׁה, בְּחוּג חֶצֶר.
אֶז בֶּרַח מִהַשְׁמָחוֹת הָאֵלֶּה,
עַד הָאֵבִיב נִשְׂרָד, חֲבֵר!

(* רמז לפסל של צאר פיוטר הראשון בפטרבורג

1961

* * *

לְרִיקָה

"הַשְׁאָרִי!" - רְצִיף בְּקֹשׁ עֵדִין.
נְחָנְקוּ הַרְכָּבוֹת בְּקֶצֶב
הַמַּלִּים, הַמַּעֲקוֹת, יְדִיָּה,
כְּמוֹ בְּאִמְצַע הַצָּגַת הָעֶרֶב.

הַרוּחוֹת שָׁלָה, כָּאלוֹ אֶת נִבְהָלָתָהּ,
הַקְּלִילוֹת שָׁלָה, כָּאלוֹ בְּשִׁמְיָם,
אֶת בְּצֻהָהּ קִיצִית מוֹשְׁלָת -
שִׁעָרָה, כְּתַפִּיָּה, הַשְּׁפָתִים.

גָּשֶׁם עַל זְכוּכִית טְפוֹת הַטִּים,
מִהָעִיר הַלִּיל זָרָם בְּאֵלֶם,
לְגִדְרוֹת דְּבָקוֹ צִלְלִים בְּהֵלֶם.

הַפֶּנֶס, כָּאלוֹ הוּא הַצֵּלִים
מִה שֶׁהוּא לְזֶרֶק - סְרוּג, זְנִים -
עוֹד צָפָה בָּיָם, מִבְּרִיק כְּשִׁמְן.

1958

סוֹנֶטוֹת סְפָרוֹתִיּוֹת

1.

И Мышкин по бульвару семенит,
сечётся дождик будто не к добру.
Я отщепенец, выкидыш семьи
ташусь за ним в какой-то Петербург.

Стекают капли вниз по позвонкам,
я подсмотрю за ним, как я умру,
Скажите, князь, к какому часу зван
Ваш милый дар, куда вы поутру?

Ваш милый дар, похожий на шлепок.
О, как каналы трутся вам о бок,
когда один на улочках кривых
Вы тащите щемящий узелок.

А после пишите с наклоном головы,
как подобает вам: иду на вы!

2.

Зима. Снежинки всё снуют.
Бог с ними, с этой канителью!
Ах, как же, князь, я узнаю...
но, князь, Вы ранее в шинели

изволили. Как почерк Ваш?
всё тот, что был и не украден
ваш узелок, ваш саквояж,
комочек боли, Христа ради!?

Но лучше прочь от этих мест,

1.

נסיך הולך מהר במדרכה, (*
וגשם, לרעה אולי, גדל.
אני הנפל, זר למשפחה
לאיזו פטרבורג אחריו זוחל.

טפות נוזלות למטה בחוליות,
יש לרגל אחריו: לראות כיצד אמות.
נסיך, אמר, לאן עם מתנות
אתה משכים ומצחק קמוט?

המתנה שלך היא כמו סטירה.
אה, איך הערוצים נוגעים בך,
כשלבדך במדרכה קמורה
אתה גורר צרור שמציק לך.

ואז אתה כותב נטוי הראש,
כמו שיאה לך: בקרב אפגש!

(* נסיך מישקין – גיבור הרומן של פ. דוסטויבסקי "אידיוט"

2.

פתייתי השלג הגואה.
עזב שטויות של האליטה!
אה, כמוכן, כבר מזדה...
נסיך, אז במדים היית,

לא כן? איך כתב היד שלך?
כמו שהיה? אתה מצליח
לשמר את צרור האנחה,
גושית כאב, לכבוד המשיח!?

טוב אם תברח מהמצב,

от этой тени Петербурга,
куда вы тащите свой крест
один по страшным переулкам,

как от удара наклонясь?
Куда спешить? Ограбят, князь.

1960

4.

Лицо – реке, о набережных плеск,
вся эта ночь, как памятник бессонна,
и осень, обнажённая как крест,
срывается на мокрые газоны.

А я – изгой, река моя во мне,
скользит по рёбрам, ударяя в душу,
и мост уже не мост, не переезд,
а обморока длинный промежуток.

Срывая плащ, подрагивает мост,
и фонари предутренние ранни,
я подниму лицо твоё, как тост,
за самое высокое изгнание

в поэзию, а тучи в облаках
к над-берегу сбиваются и тонут,
и тихая шевелится река,
и мост над ней, как колокол, изогнут.

Звони, мой мост, мой колокол, мой щит,
соломинка моя, моя утрата,
когда кричу я, осенью распятый,
как страшно мне и горестно не жить.

מפטרבורג צלה נופחת,
לאן לבדך עם הצלב
הולך בסמטאות של פחד

ואת ראשך, נבהל, מנמיה?
כאן שודדים. האט, נסיה.

1960

.4

את הפנים – אל הנהר, לשם,
הליל כמו אנדרטה שלא נרדמת,
הסתו, ערם כמו צלב בודד הקם,
המדשאה בגון הסתו נכתמת .

אני כאן מנדה, נהר - בפנים,
רווח בצלעות, מפה בנפש.
הגשר הוא לא גשר מגשרים,
הוא התעלפות לארץ זמן מאמש.

רועד הגשר, המעיל מרם,
אורת הפנסים השכם פורחת.
תן את פניה להרים כמו גביע סם
לקבוד גלות אשר אותי לוקחת

אל השירה. לחוף מגיע עב,
שוקע במי הנהר, טובע,
והנהר רוחש, כשמעליו,
כמו פעמון, הגשר משתרע.

צלצל גשרי, עזי, פעמוני,
הקש שלי ואבדה נשכחת,
כשכאן, נצלב בסתו, צועק אני
ש"לא לחיות" משמע - עצבות ופחד.

Бродскому

Серебряный фонарик, о цветок,
запри меня в неслышном переулке
и расколись, серебряный, у ног
на лампочки, на звёздочки, на лунки.

Как колокольчик, вздрагивает мост,
стучат трамваи, и друзья уходят,
я подниму серебряную горсть
и кину вслед их маленькой свободе,
и в комнате оставленной, один,
прочту стихи зеркальному знакомцу
и вновь забьюсь у осени в груди
осколками, отбитыми от солнца.

Так соберём весёлую кудель,
как забывают горечь и обиду,
и сядем на железную ступень,
на города истоптанные плиты,
а фонари неслышные мои
прошелестят ресницами в тумане,
и ночь по переулку прозвенит,
раскачиваясь маленьким трамваем.

Так соберём, друзья мои, кудель,
как запирают праздничные платья,
так расколись на стёклышки в беде,
зеркальный мой сосед и почитатель.
Фонарик мой серебряный, свети,
а родине ещё напишут марши
и поднесут на праздники к столу,

לברודסקי

פֶּנֶס שֶׁל כֶּסֶף, פֶּרַח לֵיל-הַדֹּי,
נָעַל אוֹתִי בְּתוֹךְ סִמְטָה חֲרָשֶׁת,
וְהִתְפַּצֵּל, כְּסוּף, עַל-יַד רִגְלִי
עַל שִׁלָּל נוֹרוֹת, כּוֹכְבִּיּוֹת וְקִשָּׁת.

רוֹעֵד הַגָּשֶׁר – פֶּעַמּוֹן סְדוּק,
חֲשֵׁמְלִיּוֹת דּוֹפְקוֹת, אֲחִים לִנְפֹשׁ
עוֹזְבִים. אֲרִים קָצֵת כֶּסֶף וְאַזְרֵק
עַל אֵלֶּה, הַנוֹשָׂאִים פֶּרֶזֶר שֶׁל חֲפֹשׁ,
לְבַד לְחִלוּטִין, בְּחֶדֶר נֶעֱזֵב
לְמַכְרִי, שֶׁבְּרָאִי מוֹפִיעַ,
אֶקְרָא שִׁירִים, אִפְעִים חֲזָה הַסֵּתוֹ
כְּשֶׁבֶר מֵהַשְׁמֵשׁ הַשּׁוֹקֵעַ.

אֲז נֶאֱסַף חוּטִים שֶׁל הַשְּׂמָחָה,
נִשְׁכַּח כָּל מְרִירוֹת, עֲלִבּוֹן וְאַבָּל,
נִשֵּׁב עַל מַדְרַגַּת בְּרָזֵל לַחֶה,
עַל הַבִּלְטוֹת נִקְיֹת מִזָּבָל,
הַפִּנְסִים שְׁלִי בְּעֶרְפֶּל
יִרְשָׁרוּשׁוֹ בְּרִיסִיָּה, בְּרֶדֶת
הַלִּילָה בְּסִמְטָה הוּא יִצְלָצֵל,
כְּמוֹ חֲשֵׁמְלִית קֶטֶנָּה קָצֵת מִתְנַדְנֶדֶת.

אֲז נֶאֱסַף חוּטִים שֶׁל הַשְּׂמָחָה,
כְּמוֹ שְׂמֵלוֹת-חַג כְּשִׁמְסֻתֵּיהֶם הַנֶּשֶׁף,
אֲזִי לְזִכּוּכִיּוֹת אֶבְקֶע אוֹתָהּ,
שֶׁכֵּנִי מֵהָרָאִי, מַעְרִיצִי רַב קִשְׁב.
חֵבֶר שְׁלִי, פֶּנֶס שֶׁל כֶּסֶף, זָרַח,
עוֹד לְמוֹלָדֶת יִכְתְּבוּ שִׁיר-לִקְתָּ,
יִבְיְאוּ לְשִׁלְחַן בֵּיוֹם פְּקוּדָה;

א מנֵה, מוֹי בּוֹג, וִי וְסֵלֹו וִי סְרָאנִי,
כַּאֲ לַאֲמֹכֶכֶה, פּוֹדְוֶשֶׁנִי כִּי סְטוֹלְבּוּ.

1962?

* * *

Ruke

Всё стоять на пути одиноко, как столб,
только видеть одно – голубиный костёл,

в полинялых садах, в узких щелях лощин
голубые расправив, как крылья, плащи,

промелькнут стаи рыб в новолуние бед,
осветив облака, словно мысль о тебе.

За холмами дорог, где изгиб крутолоб,
мимо сгорбленных изб появляется Бог.

Разрастается ночь, над тобой высоко
поднимается свет из прибрежных осок.

Каждый лист, словно рыбка, дрожит золотой,
это крыльями жизнь поднялась за тобой.

Между разных костров – всё одна темнота,
о, как тянет крыло, но не смей улетать!

Обгоняя себя, ты, как платье с плеча,
соскользнёшь по траве, продолжая кричать.

Так не смей улетать в новолуние бед,
слышишь, сосны шумят, словно мысль о тебе.

1962

אוֹתִי הִיא מִפְתִּיעָה וּמְשַׁמַּחַת -
אֶת הַנּוֹרָה תְּלוּיָה עַל הָאֲמָנָה.

?1962

* * *

לְרִיקָה

לְעַמֵּד אַרְכּוֹת עַל הַשְּׁבִיל כְּמוֹ אֲמָנָה בּוֹדְדָה,
וְלִרְאוֹת רַק אוֹתָהּ כְּנִסִּית הַיּוֹנִים לְבָדָה,

בְּגָנִים הַדְּהִים, בְּנִקְיָי וְאֲדִיוֹת דְּחוּקִים -
לְהִקּוֹת הַדְּגִים יַחְלִפוּ, כְּמוֹ כְּנָפִים פּוֹרְשִׁים

אֶת צְעִיפָם הַכּוֹחַ לִירֵחַ חֲדָשׁ שֶׁל צָרוֹת,
כְּמוֹ עֲלִיָּה שְׂרָעָף, הֵם יֹאִירוּ אֶת הָעֲנָנוֹת.

בְּפֶתוֹל שֶׁל גְּבָעוֹת הַדְּרָכִים הַתְּלוּלוֹת בְּלִילָה,
מוֹל בְּקִטּוֹת כּוֹפְפוֹת לְאַבֵּק אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ.

וְצוֹמַח גְּבוֹה הַלַּיִל מַעֲלִיָּה, גּוֹדֵל לְאִינְסוֹף,
וְהָאוֹר עוֹלָה מִקֵּי חִילָף שְׂכָסוֹ אֶת הַחוּף.

כָּל עֵלָה, כְּמוֹ דְּגִיג, מְזַהֵב רוֹעֵד עַל זָרֵד קָל,
הַחַיִּים אֶת כְּנָפֵיהֶם פָּרְשׁוּ אַחֲרֶיהָ אֵל עַל.

בֵּין מוֹקְדֵי אֵשׁ שְׁוִיִּים הַכֹּל - חֹשֶׁךְ שְׁחוֹר וְשָׁרוּף,
הַכֶּנֶף כְּבֵר מוֹשְׁכָת, אֲבָל אֵל תְּעוֹזִי לְעוֹף!

וְעוֹקֶפֶת עֲצָמָה, כְּמוֹ שְׁמָלָה מִכְתָּפִים תַּחֲלִיק,
עוֹד תַּחֲלִיקִי בְּדֶשֶׁא צוֹעֶקֶת לְנַחַל מִבְּזִיק.

אֵל תְּעוֹזִי לְעוֹף לִירֵחַ חֲדָשׁ שֶׁל צָרוֹת,
תִּשְׁמָעִי: כְּמוֹ עֲלִיָּה שְׂרָעָף הַתְּרַצוֹת סוֹאֲנוֹת.

1962

* * *

Всё ломать о слова заострённые манией копья,
в каждой зависти чёрной есть нетленная жажда подобья,
в каждой вещи и сне есть разврат, несравнимый ни с чем.
Вот на листьях ручей. Так давай говорить о ручье.
Вот на листьях ручей. Это ранние влага и свет.
Я смотрю на тебя, отражённого в дикой траве.
Просыпаться. Зачем? Ты во сне наклонишься к ручью,
я тебя ничему так до смерти и не научу.
О, забейся, как лист, и, схватившись за ветвь, наклонись,
всё скользи по траве и цепляясь, и падая вниз.
О язык отраженья, о вырванный с мясом язык,
повторяешь с трудом зазубрённые кем-то азы.
Вот на листьях ручей. Ты к нему наклонись не дыша.
Безглагольный зародыш под сердцем, всё та же душа.
Вот на листьях ручей. А над ним облака, облака.
Это снова скользит по траве, обессилив, рука.
Будут кони бродить и, к ручью наклоняясь, смотреть,
так заройся в ладони и вслушайся: вот твоя смерть.

1962

* * *

Как бой часов размерена жара,
Заломленная локтем за затылок,
В ней всякое движенье притаилось,
Мысль каждая, свернувшись, умерла.

Горелый лес и крыльями шурша,
Слетает жук на солнце оплывая,
И с вертикали стрелка часовая
Не сходит вниз к стрекозам камыша.

* * *

לרסק את הכל על מלים משחזות בטרור הכידון,
בקנאה השחורה לעולם לא נרקב לדמיון צמאון,
בכל חפץ, בכל חלומות הוללות, שאותה לא תשוה עם דבר.
הנה נחל על פני העלים. אז עליו בואו נתחיל לדבר.
הנה נחל על פני העלים. זהו אור בשעות מקדמות ולחות.
ואני מסתכל איה אתה משתקף מתוך עשב עבת.
להקיץ. בשביל מה? בחלום, שם אתה למי נחל תשקה,
לא אוכל ללמד אותך כלום עד מותך, כנראה.
הפעם כמו עלה, ואחוז בענף, התכופף,
גלש לארץ הדשא, נתפס ונפל ורוחף.
לשון ההשתקפות, הו לשון ששרשה נעקר,
שבקשי חוזרת על פשר דברי היסוד שאחר כבר אמר.
הנה נחל על פני העלים. התכופף אליו חרש, תשמע:
העבר ללא קול שם, מתחת ללב, הוא אותה הנשמה.
הנה נחל על פני העלים. ועליו עננים, עננים.
שוב גולש על הדשא זרועך הנחלש, בלי אונים.
הסוסים פעם ישוטטו, יסתכלו אולי באנחה,
אזי קבר את פניך בתוך הכפלים, הקשב: זה מותך.

1962

* * *

כמו צלצולי שעון נקצב החום,
כיד נכפף מאחרי הערף,
וכל תנועה בו הסתתרה בארב,
ומתה כל מחשבה בדם.

החפושית ביער השרוף
כבר מטשטשת ברשרוש משמש
והמחוג המאנח מאמש
לא מט אלי שפיריות קנה-10.

Зов быка, трубный голод гона,
по дорогам всплывают деревья, как мертвые птицы,
снова грязь и тоска, и апрельская прель по газонам,
снова запах травы и сверкание серой столицы.
Каждый хочет дожить до весны, до любви, до рассвета,
каждый хочет дожить до раскрывшихся почек и веток.
Вот приходит весна, одиноко стуча каблуками,
и плывут по реке в облаках прошлогодние листья,
полстолицы в тени, полстолицы холодного камня,
и висит, как в петле, тишина полутемной больницы.
Вот плывут по реке,
вот текут по реке, исчезая,
мимо длинных дворцов, под мосты, никуда, ниоткуда,
так зачем я смотрю и теряю и вновь провожаю,
словно что-то найду и уже никогда не забуду.

Возвратись, моя осень, моя золотая корона,
мой пустынный полет и надорванный край небосклона.
Вот приходит весна, и качается сумрачный воздух,
я сейчас провожаю уже умиравшие листья,
а осенняя прель окунается в новую воду,
и глядят на меня из воды отраженные лица.

Я, как спора, просплю до весеннего льда,
до ментоловой свежести марта,
когда выгонит в степь, чтобы дальше удрать,
время — лист непросохших помарок.

קריאתו של השור, רעב חשק,
העצים הצפים בכבישים כמו גופה של צפור שרובצת,
בוץ וגעגועים, ושוב עבש אפריל שעולה מהדשא,
ושוב ריח העשב, ושוב הבירה באפר הנצצת.
וכלם רוצים להשאר בחיים עד אביב, אהבה ועד שחר,
ולראות נצנים נפתחים ועלים ירוקים, ויום זהר.
הנה באה השמש, דופקות את בלטות העיר עקבותיה,
עלים מאשתקד צפים על הנהר מעון; ושוותקת
בחצי צל הבירה, הבירה בקרירות אכזרית.
כמו בתוך לולאה, בחצי חשוך בית החולים תלוי שקט.
הם צפים בנהר
הם זורמים בנהר, ואיננו,
על פני כל ארמונות ארצים, מאי-שם לאי-שם תחת גשר.
אז למה אני שוב מסתכל ומפסיד, מלנה את חיינו,
אולי עוד אמצא משהו ולעולם כבר אשמר אתו קשר.

חזרו, סתו שלי ועטרה זהובה שלי, זכר טבוע,
טיסתי בשממה והאפק בקצהו קרוע.
הנה בא האביב, האויר הקודר מתנענע,
מלנה אני את העלים, שמזמן גוססו הם, עדיין,
והעבש של סתו בתוך מים שונים כבר טובע,
ופנים משתקפות מביטות בי כהות מהמים.

עד לרעננות המנטולית של מרץ
עד לקרח אביב, כמו מין נבג,
אישן עד שהזמן יסלק מתפרץ
את דפי קשקושי עם השלג.

Когда солнца квадраты, ложась на паркет,
пыль поднимут, как стадо по шляху,
я останусь один там, где царственный кедр,
что ни пень — стародавняя плаха.

И, заткнув топорище за красный кушак,
дровосек, в первородности дятел,
я прикинусь собой и с серьгой в ушах
приценюсь к себе: важно ли спятил?

Там купается соболь в полдневном снегу,
выются лисы, подобные дыму,
ну а если и впредь я уйти не смогу,
на глаза пятаки положи мне.

1963

* * *

Рите

Хандра ли, радость — всё одно:
кругом красивая погода!
Пейзаж ли, улица, окно,
младенчество ли, зрелость года, —
мой дом не пуст, когда ты в нём
была хоть час, хоть мимоходом:
благословляю всю природу
за то, что ты вошла в мой дом!

1968

Видение Аронзона

На небесах безлюдье и мороз.

עד שְׁקֶרֶן הַשֶּׁמֶשׁ עַל קֶרֶשׁ תּוֹפֵל,
וְכִמוֹ עֵדֶר אֲבָק יַעֲלֶה רֶם,
וְאַהִיָּה לְבִדִּי נֶשֶׁם עִם אֶרֶז גָּדוֹל,
כְּשֶׁכֶּל גָּדָם - גִּרְדוּם הוּא שֶׁל פַּעַם.

אֶת יְדִית הַגֶּרֶזֶן לֹא בָנִט לִי אָשִׁים,
כְּקֶצֶץ (בְּעֵבֶר – נִקְרָא יַעֲרִי),
אֶתְחַזֶּה לְעֵצָמִי, בְּאֶזְנִי עֲגִילִים:
הֲאֵם דִּי מְטַרֵף אֶתָּה, נַעֲרָ?

שֶׁם בְּשִׁלְג צוֹבֵל מִתְרַחֵץ, כְּמוֹ עֶשֶׂן
שׁוֹעֲלִים מִתְפַּתְלִים בְּצִהְרִיִּים,
אִם גַּם אִזּ לֹא אֲדַע לִי לִלְכֹּת לְאֵן,
שִׁים לִי שְׁתֵּי פְרוּטוֹת עַל הָעֵינִים. (*)

(*) ברוסיה בעבר שמו פרוטות על עיני המת

1963

* * *

לריטה

בֵּין אִם שְׂמִיחָה אוֹ דְכָאוֹן -
מֶזְג אֲוִיר יָפָה לְפָלֵא!
בֵּין אִם זֶה נוֹף, רְחוֹב, חֲלוֹן -
תְּמִיד בְּכָל מְקוֹרִים הָאֵלֶּה
בֵּיתִי לֹא רִיק כְּשֶׁאֶתְּ בִּפְנִים,
נִשְׁאַרְתָּ לִּי רַק שְׁעָה, לִּי רְבַע:
בְּרַכְתִּי כְּבָר אֶת כָּל הַטֶּבַע
עַל כְּנִיסַתְּךָ לִּי לְפָעַמִּים!

1968

החזון של ארונון

מדבריות וכפור מלאו גבהים.

На глубину ушло число бессмертных.
Но караульный ангел стужу терпит,
невысоко петляя между звёзд.

А в комнате в роскошных волосах
лицо жены моей белеет на постели,
лицо жены, а в нём её глаза,
и чудных две груди растут на теле.

Лицо целую в темя головы.
Мороз такой, что слёзы не удержишь.
Всё меньше мне друзей среди живых.
Всё более друзей среди умерших.

Снег освещает лиц твоих красу,
твоей души пространство освещает,
и каждым поцелуем я прощаюсь...
Горит свеча, которую несу

на верх холма. Заснеженный бугор.
Взгляд в небеса. Луна ещё желтела,
холм разделив на тёмный склон и белый.
По левой стороне тянулся бор.

На чёрствый наст ложился новый снег.
То тут, то там топорщилась осока.
Неразличим, на тёмной стороне
был тот же бор. Луна светила сбоку.

Пример сомнамбулических причуд,
я поднимался, поднимая тени.
Поставленный вершиной на колени,
я в пышный снег легко воткнул свечу.

1968

יש בְּנֵי אֱלֹמֹת שְׁעָבְרוּ לְעֶמֶק.
אך הַמִּלְאָךְ-תּוֹרָן סוֹבֵל בְּעֵמֶץ,
הוא מִתְפַּתֵּל גְּמוּחַ בֵּין כּוֹכָבִים.

על הַמִּיטָה בְּשַׁעַר מְפָאָר
פְּנִיָּה שֶׁל אִשְׁתִּי, וְשִׁתִּי עֵינִים
שָׁלָה, פְּנִיָּה - לִבָּן מְכַתֵּר,
וְעַל הַגּוּף כְּפֹלֵא שְׁנֵי שְׂדִים.

אֶת הַפְּנִים נִשְׁקָתִי עַל קֶדְקוֹד.
בְּכַפּוֹר כְּזֶה קִשָּׁה לִסְתֵּם הַדָּמָע.
בֵּין הַחַיִּים יֵשׁ חֲבָרִים פְּחוֹת,
בֵּין הַמֵּתִים הֵם מִתְרַבִּים כָּל רָגַע.

אֶת יָפִי שֶׁל פְּנִיךָ שָׁלַג מְחַסֶּה,
מְאִיר הַשָּׁלַג אֶת מְרֻחַב הַנֶּפֶשׁ,
וּבְכָל הַנְּשִׁיקָה אֲנִי נִפְרָד לְנֶצַח...
בּוֹעֵר הַיָּר אֲשֶׁר אֲנִי נוֹשֵׂא

לְרֹאשׁ הַגִּבֵּעַ. שֵׁם מְשָׁלַג הַכֹּל.
מִבֵּט לְרוֹם. הַסֵּהָר צַח עֵדִין,
הוא מְחַלֵּק אֶת הַמְּדָרוֹן לְשָׁנִים -
כֶּהָ, לִבָּן. רַק יַעַר מִצַּד שְׂמָאל.

שָׁלַג חֲדָשׁ נָפַל עַל הַיֶּשֶׁן.
רַק פֶּה וְשֵׁם עוֹד הַזְדַּקֵּר הַחֲלָף.
בְּתוֹךְ הָאֶפְלָה הִיא נִטְמֵן
גַּם יַעַר. מִהֲצַד הָאִיר יָרַח.

דּוֹגְמָה לְמוֹזָרוֹת חֲזוֹן לִילִי:
עֲלִיתִי, וְעָלוּ צִלִּים בִּינְתִים.
עַל הַפְּסָגָה, עוֹמֵד עַל הַבְּרָכִים,
תִּקְעָתִי בְּקִלּוֹת בְּשָׁלַג נֵר שְׁלִי.

1968

* * *

Хорошо гулять по небу,
что за небо! что за ним?
Никогда я прежде не был
так красив и так маним!

Тело ходит без опоры,
всюду голая Юнона,
и музыка, нет которой,
и сонет несочиненный!

Хорошо гулять по небу.
Босиком. Для моциона.
Хорошо гулять по небу,
вслух читая Аронзона!

1968

* * *

בְּשָׁמַיִם קָצַת טִילָתִי,
אֵיזָה יָפִי שָׁם לְעוֹף?
מְעוֹלָם עוֹד לֹא הָיִיתִי
כֹּה חֲתִירָה וְכֹה כְּסוּף!

בְּלִי תַמְיִכָּה גּוֹפִי עָף שָׁמָּה,
וּלְגוֹף יוֹנָה נִגַּעְתִּי, (*)
מִנְּגִינָה יָפָה, פּוֹאֵמָה
שָׁאֲנִי עוֹד לֹא כְּתַבְתִּי!

טוֹב לְלַכֵּת בְּשָׁמַיִם
וּלְדַרְךָ יַחַף רִקְיעַ.
טוֹב לְלַכֵּת בְּשָׁמַיִם
כְּשֶׁשִׁיר אֲרוֹנְזוֹן מְשֻׁמֵּעַ!

(*) יוֹנָה - במיתולוגיה רומית אשתו ואחותו של יופיטר.
אלת הנישואין והאימהות

1968

* * *

Всё лицо: лицо — лицо,
пыль — лицо, слова — лицо,
всё — лицо. Его. Творца.
Только сам Он без лица.

1969

* * *

הַכֹּל פָּנִים: הַפָּנִים — פָּנִים,
הָאֲבֶקָה — פָּנִים, הַמַּלִּים — פָּנִים.
הַפָּנִים שָׁלוּ. שֶׁל הָאֱלֹהִים.
וְרִק הוּא עֲצָמוֹ... הוּא חֹסֵר פָּנִים.

1969

* * *

Ещё в утренних туманах
твои губы молодые.
Твоя плоть богоуханна,

* * *

עַל שְׁפָתֶיךָ עוֹד מַצְלִיחַ
עֲרָפֶל לְשִׁים לָךְ חֵץ,
לְבָשְׁךָ הַצַּח יֵשׁ רִים

как сады и как плоды их.

Я стою перед тобою,
как лежал бы на вершине
той горы, где голубое
долго делается синим.

Что счастливее, чем садом
быть в саду? И утром — утром?
И какая это радость
день и вечность перепутать!

1969

* * *

Увы, живу. Мертвецки мёртв.
Слова заполнились молчаньем.
Природы дарственный ковёр
в рулон скатал я изначальный.

Пред всеми, что ни есть, ночами
лежу, смотря на них в упор.
Глен Гульд — судьбы моей тапёр
играет с нотными значками.

Вот утешение в печали,
но от него еще страшней.
Роятся мысли, не встречаясь.

Цветок воздушный, без корней,
вот бабочка моя ручная.
Вот жизнь дана, что делать с ней?

שֶׁל פְּרוֹת גְּנִים בְּקִיץ.

אֶת אוֹתִי תָּמִיד מוֹשְׁכֶת
כְּמוֹ פִּסְגַּת הַהָר מְצֵלֶת,
שֶׁל הַהָר שָׁבוּ הוֹפְכֶת
לְכַחַל עֵמֶק הַתְּכָלֶת.

אֵין דָּבָר יוֹתֵר שְׂמֵחַ
מִבֶּגֶן לְהִיּוֹת גֵּן, בְּטַח.
אֵיזָה אֲשֶׁר אִם כְּמוֹ פֶּרֶחַ
תִּבְלָבֵל בֵּין יוֹם לְנֶצַח!

1969

* * *

אֲנִי כְּבֶר מֵת, עֵדִין חִי.
כָּל הַמַּלִּים הִפְכוּ לְאֵלִם.
שְׁטִיחַ שֶׁל הַטֶּבַע, שִׁי,
גִּלְגֻלְתִּי לְגִלְלִי שֶׁל קֶדֶם.

בְּזִמָּן שִׁחֲשָׁכָה יוֹרְדֶת
אֲנִי שׁוֹכֵב, מִבֵּית יִשְׂרָאֵל.
גֶּלֶן גוֹלֵד לְגוֹרְלִי נִקְשָׁר (*
עוֹד מִגִּשְׁשׁ עַל הַמַּקְלָדֶת.

זוֹהִי הַנֶּחֱמָה בְּצַעַר -
גְּרוּעָה אֶפְלוּ עוֹד יוֹתֵר.
בֵּין שְׂרָעָפִים נִתּוּק וּפַעַר.

פְּרָחִים בְּלִי שֶׁרֶשׁ בְּאוֹיֵר,
חַיִּים - פְּרָפֶר שְׁלִי מִיַּעַר.
מֶה אַעֲשֶׂה בָהֶם מִחֶרֶץ?

(* פסנתרן קנדי מהולל

1969

* * *

Благодарю Тебя за снег,
за солнце на Твоём снегу,
за то, что весь мне данный век
благодарить Тебя могу.

Передо мной не куст, а храм,
храм Твоего куста в снегу,
и в нём, припав к Твоим ногам,
я быть счастливей не могу.

1969

* * *

Несчастно как-то в Петербурге.
Посмотришь в небо - где оно?
Лишь лета нежилой каркас
гостит в пустом моем лорнете.
Полулежу. Полулечу.
Кто там полудетит навстречу?
Друг другу в приоткрытый рот,
кивком раскланявшись, влетаем.
Нет, даже ангела пером
нельзя писать в такую пору:
"Деревья заперты на ключ,
но листьев, листьев шум откуда?"

1969

* * *

1969

* * *

הו, על השלג – איזה נשי! -
ועל השמש, על הכל
תודה לך, שעד סוף ימי
לך להודות אני יכול.

לא שיח לפני צוחר -
מקדש שלך בשלג קר,
ומאשר להיות יותר,
ליד רגליך אי-אפשר.

1969

* * *

אתה בפטרבורג חש איזה שהוא צער.
מבט אל השמיים - איפה הם?
רק קוץ – שלד לא מאכלס
נשאר בעדשה ריקה שלי.
חצי שוכב, חצי גם עף.
מי לקראתי שם חצי עף כרגע?
אנו נדים בראש, קדים, עפים
לפה זה של זה חצי פתוח פנימה,
לא, גם בעט של המלאך
אתה לא מסגל לכתב הפעם:
"כל העצים כאן נעולים,
אבל רשרוש עלים, רשרוש מאיפה?"

1969

* * *

Здесь ли я? Но Бог мой рядом,
и мне сказать ему легко—
— О, как прекрасна неоглядность
и одиночество всего!

Куда бы время ни текло —
мне все равно. Я вижу радость,
но в том, что мне ее не надо,
мне даже сниться тяжело.

Однако, только рассвело,
люблю поднять я веко ока,
чтобы на Вас, мой друг, на Бога
смотреть и думать оттого:
— Кто мне наступит на крыло,
когда я под твоей опекой?

1969 — 1970

* * *

Уже в спокойном умиленьи
смотрю на то, что я живу.
Пред каждой тварью на колени
я встану в мокрую траву.
Я эту ночь продлю стихами,
что врут, как ночью соловей.
Есть благость в музыке, в дыханьи,
В печали, в милости твоей.
Мне все доступны наслажденья,
Коль всё, что есть вокруг — они.
Высоким бессловесным пеньем
приходят, возвращаясь, дни.

1969

הִנֵּה קָרוֹב אֵלַי אֱלֹהִים,
וּמִפְנֵי זֶה קָל לִי לֵאמֹר:
- כַּמָּה יָפִים בְּלִי גְבוּל הַרְגָּע
וְהַבְדִּידוּת שֶׁל כָּל דְּבָר!

לִי לֹא אִכְפַּת לְאֵן הַזְמַן
זוֹרֵם. שְׂמִיחָה תָּמִיד נִמְשָׁכֶת,
אֲבָל אוֹתִי הִיא לֹא מוֹשָׁכֶת,
וְזֶה קִשָּׁה לִי לְדַמּוֹן.

אֵךְ אִם הַשְׁחֵר כָּבֵר קָרוֹב,
אֲנִי אוֹהֵב עֵינֵי לִפְקוֹחַ,
וּבְרֹאוֹתָי, אֱלֹהִים, לְשִׁמּוֹחַ,
לְהִסְתַּכֵּל בָּךְ וְלִחְשֹׁב:
- מִי עַל כִּנְפֵי יָכוֹל לְדָרֵךְ?
אֲנִי בְּחִסּוֹתֶיךָ בָּטוּחַ.

1970 - 1969

* * *

אֲנִי כָבֵר מִתְמוּגֵג רְגוּעַ
עַל כֶּךָ שְׁחִי וְלִי כָאֵן טוֹב.
בְּפָנַי כָּל יְצוּרִים לְכַרְעַ
מוֹכֵן בְּדָשָׁא הָרֵטֵב.
בְּשִׁיר עוֹד אֲאָרִיךְ הָעֶרֶב
(שִׁיר, כְּמוֹ זְמִיר, תָּמִיד כּוֹזֵב).
יֵשׁ טוֹב בְּמוֹזִיקָה, בְּעֶצֶב,
בְּרַחֲמֶיךָ וּבִלְב.
כָּל הַתַּעֲנוּגוֹת זְמִינִים לִי,
(אִם כָּל מָה שֶׁסְּבִיבִי זֶה הֵם).
וּבְזַמְרָה לֹלֵא שׁוּם מָלֵל
חוֹזְרִים יָמִים כְּדִי לִנְחֵם.

1969

* * *

На стене полно теней
от деревьев. (Многоточье).
Я проснулся среди ночи:
жизнь дана, что делать с ней?

В рай допущенный заочно,
я летал в него во сне,
но проснулся среди ночи:
жизнь дана, что делать с ней?

Хоть и ночи всё длинней,
сутки те же, не короче.
Я проснулся среди ночи:
жизнь дана, что делать с ней?

Жизнь дана, что делать с ней?
Я проснулся среди ночи.
О жена моя, воочью
ты прекрасна, как во сне!

1969

* * *

Кто вас любил, восторженной, чем я?
Храни вас Бог, храни вас Бог, храни вас Боже.
Стоят сады, стоят сады, стоят в ночах.
И вы в садах, и вы в садах стоите тоже.
Хотел бы я, хотел бы я свою печаль
вам так внушить, вам так внушить, не потревожив
ваш вид травы ночной, ваш вид ее ручья,
чтоб та печаль, чтоб та трава нам стала ложем.
Проникнуть в ночь, проникнуть в сад, проникнуть в вас,
поднять глаза, поднять глаза, чтоб с небесами

* * *

"התקרה כלה כתומה
בצללי עצים..." (נובלה).
התעוררתי באישון לילה:
יש חיים, אך לשם מה?

לגן עדן מלמעלה
נתקבלתי. מי שום מה
התעוררתי באישון לילה:
יש חיים, אך לשם מה?

התארכו לילות, ומה?
יממה כמו שיארה לה.
התעוררתי באישון לילה:
יש חיים, אך לשם מה?

יש חיים, אך לשם מה?
התעוררתי באישון לילה.
אה אשתי, מול אור נראה לי
את יפה, כמו חלומה!

1969

* * *

ומי אהב אותך יותר נלהב ממני?
הא, 'ברך אותך האל, הא, 'ברך אותך האל.
עומדים גנים, עומדים גנים בליל; דומני,
שאת עומדת בגנים, עומדת בגנים כמו צל.
הלואי העצב, כל העצב שמלאני
יוכל בך לעורר, בך לעורר התפעלות בליל,
בלי להתריד דמותך, כמו עשב ליל של יוני,
כדי ליצוע כל העצב והדשא לכפל.
ולחדר לתוך הליל, לתוך הגן, אליך,
ולחרים עיני, ולהשוות את הגנים

сравнить и ночь в саду, и сад в ночи, и сад,
что полон вашими ночными голосами.
Иду на них. Лицо полно глазами...
Чтоб вы стояли в них, сады стоят.

1969

* * *

В двух шагах за тобою рассвет.
Ты стоишь вдоль прекрасного сада.
Я смотрю - но прекрасного нет,
только тихо и радостно рядом.
Только осень разбросила сеть,
ловит души для райской альковни.
Дай нам Бог в этот миг умереть,
и, дай Бог, ничего не забыв.

1970

Несостоявшаяся поэма

Вступление

Красавица, богиня, ангел мой,
исток и устье всех моих раздумий,
ты летом мне ручей, ты мне огонь зимой,
я счастлив от того, что я не умер
до той весны, когда моим глазам
предстала ты внезапной красотою.
Я знал тебя блудницей и святою,
любя всё то, что я в тебе узнал.
Я б жить хотел не завтра, а вчера,
чтоб время то, что нам с тобой осталось,
жизнь пятилась до нашего начала,

ואת הלילה בגנים עם יפי השמים.
הגן כלו מלא בקולותיך הליליים,
וכדי שתעמדי בהם, גנים עומדים.
אני הולך אל הגנים. פני מלאות עינים ...

1969

* * *

שחר קם שתי פסיעות אחרי.
ליד גן יפה דמתי בפתח,
מסתכל – אבל יפי כאן אין,
רק שקט ושמם השטח.

כבר הסתו את הרשת פזר,
נשמות תופס לגן העדן.
מי יתן, ונמות כאן מהר,
בלי לזכר אף דבר מהתכן.

1970

ה"פואמה שלא התגשמה"

מבוא

יפהפיה ומלאכי, הכל שיש,
לכל מחשבות שלי - מוצא ונשפה,
את לי בקיץ פלג ובחורף אש,
כה מאשר אני: לא מתתי עוד בתוך
שנים עד האביב, כשליעני
הופעת ביפי פתאומי כשמש.
אותך הכרתי כקדשה וקדש
אוהב אותך, עוד לא הכרתי די.
לו לא מחר אחיה, אלא אתמול,
כה שבזמן שעוד נשאר עדין,
ילכו ימים אחרוני בועצלותים

а хватит лет, еще б свернула раз.
Но раз мы дальше будем жить вперед,
а будущее — дикая пустыня,
ты в ней оазис, что меня спасет,
красавица моя, моя богиня.

Сонеты к «Несостоявшейся поэме»

Един над нами бог и потолок,
метаморфозы года и природы,
я отыщу смиренный уголок
в своей душе для крохотной свободы,
скворешник свой. По-зимнему один
я проживу, как будто в карантине,
как зверь на отрывающейся льдине,
твердя себе, что мир для всех един.

Канатоходец, ветренник, летун,
мимо органной жести водостока,
скользя по гололедице, найду
твое окно, и выброшу из окон
во след тебе толпу таких же лиц:
канатоходцев, юношей, девиц.

.

А фонари, как чьи-то души, рябь
моей души тревожат и пугают,
я не найду, но нечего терять,
река моя, пустынница нагая,
пророев ход подземный и уйдет
к другой реке холодной и пустынной,
и устья бесконечный поворот
для каждого покажется единым.

1970 (1962)

ואם יש די שנים - שוב יתגשם הכל.
ואם תמשיכי עוד לחיות אתי,
והעתיד הוא רק מדבר הפרא,
את - הנה, אשר יציל אותי,
יפהפיה שלי, אלה שלי ופלא.

סונטות ל"פואמה שלא התגשמה"

יש אל אחד, תקרה אחת מעל ראשי,
מטמורפוזות של שנה וטבע,
אני אמצא פנה צנועה איזו שהיא
בתוך נפשי לחרותי של קבע,
בית הצפור שלי. בחרף כאו אחיה
לבד, כמו בהסגר למשך זמן תקוע,
כמו לבדה חיה על הקרחון קרוע,
פי העולם הוא לעולם אחד יהיה.

אני לולין, קל שכל ונוצה,
מול פח של צנורי נקוז צונח,
גולש בקרח מדרכה, אמצא
את חלונה, מחלונות שולם
בעקבותיה קהל הפרצופים
של לוליינים, בנות וצעירים.

.

מפנסים, כמו מנשמות זרות,
אדות נפשי מטרת ופחדת
אין מה למצא, אך להפסיד - פחות,
והנהר שלי, ערם כביום הלדת,
ימצא לו בטח מעבר תת-קרקעי,
לעוד נהר קר ושומם מגיע,
והפניה של שפך אינסופי
תהיה להם אחת שרק תופיע.

1970 (1962)

* * *

Боже мой, как всё красиво!
Всякий раз, как никогда.
Нет в прекрасном перерыва.
Отвернуться б, но куда?

Оттого, что он речной,
ветер трепетный прохладен.
Никакого мира сзади:
что ни есть — передо мной.

1970

* * *

Как хорошо в покинутых местах!
Покинутых людьми, но не богами.
И дождь идёт, и мокнет красота
старинной рощи, поднятой холмами.

И дождь идёт, и мокнет красота
старинной рощи, поднятой холмами.
Мы тут одни, нам люди не чета.
О, что за благо выпивать в тумане!

Мы тут одни, нам люди не чета.
О, что за благо выпивать в тумане!
Запомни путь слетевшего листа
и мысль о том, что мы идём за нами.

Запомни путь слетевшего листа
и мысль о том, что мы идём за нами.
Кто наградил нас, друг, такими снами?
Или себя мы наградили сами?

* * *

אֱלֹהִים, יָפֶה כָּל עָרֵב
מִתְמִיד הַטֶּבַע כָּאֵן.
לִיָּפֶה תְּמִיד אֵין הָרֶף.
הַפְּנֶה עָרְף? אֵף לָאן?

וּבְגִלל שָׁבָא אֵלִי
מִנְהָר מִשְׁב הָרוּחַ,
אֵין עוֹלָם אַחֵר, זְנוּחַ:
מֶה שִׁישׁ, זֶה לִפְנֵי.

1970

* * *

יָפֶה הִיא הַסְּבִיבָה הַנְּטוּשָׁה!
שְׁבִנִי אָדָם נְטָשׁוּ, אֵף לֹא אֱלֹהִים.
רֶטֶב מִגֶּשֶׁם יָפִי שֶׁל חֶרֶשׁ
שְׁמֵת־נִשְׁאֵת עַל פְּנֵי גִבְעוֹת גְּבוּהָ.

רֶטֶב מִגֶּשֶׁם יָפִי שֶׁל חֶרֶשׁ
שְׁמֵת־נִשְׁאֵת עַל פְּנֵי גִבְעוֹת גְּבוּהָ.
אֲנוּ לְבַד, אֵין אִישׁ וְאֵין אִשָּׁה.
נָעִים לְשִׁתּוֹת בְּעָרְפֹל עִם רַע!

אֲנוּ לְבַד, אֵין אִישׁ וְאֵין אִשָּׁה.
נָעִים לְשִׁתּוֹת בְּעָרְפֹל עִם רַע!
זָכַר אֶת הַדֶּרֶךְ שֶׁל עֵלָה הַחֲדָשָׁה,
אֶת הַשְׂרָעָף עַל שְׁעַד כֹּה וְהַלְאָה.

זָכַר אֶת הַדֶּרֶךְ שֶׁל עֵלָה הַחֲדָשָׁה,
אֶת הַשְׂרָעָף עַל שְׁעַד כֹּה וְהַלְאָה.
מִפֵּן לָנוּ הַחֲלוּמוֹת כְּאֵלֶּה?
אוּ זֶה לֹא שִׁי? הַגָּד, בְּבִקְשָׁה.

Кто наградил нас, друг, такими снами?
Или себя мы наградили сами?
Чтоб застрелиться тут, не надо ни черта:
ни тяготы в душе, ни пороха в нагане.

Ни самого нагана. Видит Бог,
чтоб застрелиться тут, не надо ничего.

Сентябрь 1970

מִן לִנּוּ הַחֲלוֹמוֹת כָּאֵלֶּה?
אוּ זֶה לֹא שִׁי? הַגֵּד, בְּבִקְשָׁה.
תִּרְאֶה אֶת חוֹר הַלַּע גַּם בְּלִי עֲדָשָׁה,
בְּלִי עֵמֶס נִפְשָׁךְ וּבְלִי כְדוֹר, נִדְמָה לִי.

אֶקְדַּח כָּלֵל לֹא נְחוּץ. רוּאָה, אֵלִי:
לִירוֹת בְּעֵצְמְךָ אֶפְשֶׁר גַּם בְּלִי שׁוּם כְּלִי.

ספטמבר 1970

ציטוטים על המשורר: O poete

"ליאניד ארונזון הוא ללא ספק אחת הדמויות הבולטות ביותר בתרבות הלא רשמית של לינגרד בשנות ה-60-50. ליצירתו ולאישיותו הייתה השפעה בלתי ניתנת להכחשה על שירת לינגרד הצעירה בשנות ה-90-1960. כשהוא שומר על מסורת הדיבור החופשי, האינטונציה הפואטית האישית, ללא תלות בעמדות הרשמיות או באופנה, הוא היה חלוץ האפשרויות של הפואטיקה שהתפתחו בהצלחה לאחר מכן והפכו לנחלת הספרות המודרנית."

"שירתו של ארונזון נושאת צורה קפדנית, עצב ורגישות, כאילו הוא נרדם בפריס בשנת 1843 והתעורר עכשיו, וכל הזמן הזה חלם חלומות. אבל אפילו הסונטות שלו נושאות איתן את ההד והמתח של מיטב השירה המודרנית ... קולו לא תמיד שקט כל כך. האביב והאהבה יוצרים פיצוצים געשיים בשיריו. אולי השירה הרוסית גילמה את הקיץ היווני ואת האור היווני." שורות אלה שייכות למבקר הספרות המפורסם באוקספורד פיטר לוי. "מבחינתי, ארונזון הוא אחד הבודדים - ליד ברטינסקי, ובדנסקי, קרסוביצקי, אולי שניים או שלושה שמות נוספים - אחד המשוררים - מטפסים, זורקים סולם לשמיים ... הוא נושא עימו אוויר של עולמות אחרים ואותנטיות ייחודית לחלוטין ... "- כותב עליו בהקדמה לספר השירים הדו-לשוניים מאת ארונסון "מות פרפר" מאת המשורר ומבקר הספרות / אנדרייב.

המתרגם האנגלי שלו, ריצ'רד מקיין, כותב עליו: "מבחינת ארונסון, הטבע במלוא הדרו מטאפורי בכל זאת ... הוא משורר חזותי להפליא. חוש ההומור שלו גובל בסוריאליסטי. הוא גם תוצר של שנות השישים, ו"כוח הפריחה" הפרטי שלו יצר אולי את השירה המושלמת ביותר בעשור הזה. עבור רוב הקוראים, אפילו רוסים, הוא לא ידוע, ואני מקנא במסעם ובגילוי של ארונסון שהחל לפני עשרים שנה בשבילי."

"בשנות השבעים, ליאניד ארונזון, שהלך לעולמו, היה הדמות האטרקטיבית והחיה בשירת לינגרד באותה תקופה. הפואטיקה ותככים הגורל שלו מרתקים את כל מי שהפך באותה תקופה לעד או משתתף בתנועה תרבותית עצמאית - תרבות הנגד הרוסית החדשה. ובכל זאת: תערובת מדהימה, נפיצה של אבסורד וליריות טהורה, לעג ופתוס, גס רוח, על סף גסויות, חיוניות וניתוק בודהיסטי מהעולם. בהשוואה לאסתטיקה המעודנת של שיריו הקצרים, ברודסקי המילולי והמפורט בשנות ה-70 נראה כבד באופן ארכאי, רציני מדי, רציונלי. שיריו של ארונזון עברו "בדרך של עלה מעופף", והותירו רשרוש סתיו קלוש שצומח לצלילי העוגב של מוסיקת המשמעות הנסתרת, בלתי נגישה לתודעה הרגילה, אך נפתחת כהארה פסיכדלית, כמרחב של חזרות יצרניות וחוזרת מתמדת למה שנאמר - כך שוב ושוב כדי לציין רמות חדשות של ידע מטאפיזי של מה שנקרא היחס של ישות לכלום בשפת הפילוסופיה המודרנית." ויקטור קרילין.

"ארונסון, שלא כמו ברודסקי, הוא משורר של זיכרון גן העדן. בפסוקו יש ההרמוניה ההיא, אשר מימי קדם זכתה להערכה כדרך המלכותית לשירה. לא שמימי, לא ילדותי, ולא מלכותי בפסוק ובמחשבה של ברודסקי. זו עמדתו של ארונסון - וזה טיבו של הכישרון שלו." *או. סדקובה*.

"הוא קרא את שיריו כאילו היקום קפא בקצה הקריאה הזו. לומר שקריאת השירה של ארונסון היא אקסטזה זה לא לומר דבר. כל מילה שנאמרת על ידו עשירה ומספקת עצמית, היא נראית כמו פרי שמימי מלא עיסת, מיצים, רעננות, חוזק. המילה אינה צמודת אחרים, ההפסקות בין המילים עמוקות, בפסוקיו נולדת הרמוניה אמיצה וחוסנת חסרת תקדים, שמחה ומלודיוזית." *ארקדי רובנר*

"ארונסון יצר ראש גשר אידיאולוגי ואסתטי חדש לתנועה הספרותית המתהווה. האסקפיזם החברתי של התנועה התרבותית העצמאית קיבל מסלול התפתחות חיובי אחר: מאובייקטיביות חושנית ואקספרסיוניזם ועד יצירת המשימה הרוחנית והתרבותית שלה." *בוריס איבנוב*.

"מותו היה שיא חייו. כמו שירה, ילדות, רוסיה ויהדות, אהבה, חברים וכיף. הוא בא מגן העדן, שהיה אי שם ליד המוות. מתוך שלושים ואחת שנותיו, עשרים וחמש שנים, הוא כתב שירה. במשך שנים עשרה שנים חיינו יחד באהבה רבה ואושר. הוא עבד כמורה לשפה, ספרות והיסטוריה רוסית, כמו גם סבל, יוצר סבונים, תסריטאי וגיאולוג. במהלך חייו מעולם לא הודפסו שיריו. מצב הרוח היה רע." *ריטה ארונסון-פורישינסקאיה*

<https://litsvet.com/index.php/%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0,-%D0%BE%D0%B1%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8B-%D0%B8-%D1%80%D0%B5%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%B8%D0%B8/34-%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B9-%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D0%BD-%D0%BB%D0%B5%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B4-%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D0%BD-%E2%80%93-%C2%AB%D0%BF%D0%BE%D1%8D%D1%82-%D1%80%D0%B0%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B9-%D0%BF%D0%B0%D0%BC%D1%8F%D1%82%D0%B8C2%BB>